

NINA Minirapport 267

Botanisk kartlegging rundt eksisterende og planlagte småkraftverkstasjon i Folkedal, Granvin kommune

Det gamle kraftverket i Folkedal. Foto: AO 07.07.2009.

Av Anders Often

Botanisk kartlegging rundt eksisterende og planlagte småkraftverkstasjon i Folkedal, Granvin kommune

Oslo, juli 2009

RETTIGHETSHAVER

© Norsk institutt for naturforskning

TILGJENGELIGHET

Upublisert

PUBLISERINGSTYPE

Digitalt dokument (pdf)

ANSVARLIG SIGNATUR

Erik Framstad (sign.)

OPPDRAKSGIVER(E)

Indre Hardanger Kraftlag A/S

KONTAKTPERSON(ER) HOS OPPDRAGSGIVER

Magne Alpen

NØKKEWORD

- Hordaland, Granvin, Folkedal
- kraftverkutbygging
- karplanter, vegetasjon

KEY WORDS

- Norway, Hordaland county
- Granvin municipality, Folkedal
- vascular plants
- water power

NINA Minirapport er en enklere tilbakemelding til oppdragsgiver enn det som dekkes av NINAs øvrige publikasjonsserier. Minirapporter kan være notater, foreløpige meldinger og del- eller sluttresultater. Minirapportene registreres i NINAs publikasjonsdatabase, med internt serienummer. Minirapportene er ikke søkbare i de vanlige litteraturbasene, og følgelig ikke tilgjengelig på vanlig måte. Således kan ikke disse uten videre refereres til som vitenskapelige rapporter.

Forord

Undersøkelsen er utført av Anders Often, Norsk institutt for naturforskning, Oslo (NINA) på oppdrag for Indre Hardanger Kraftlag A/S ved Magne Alpen. Det er lagt vekt på forekomst av karplanter. Takk til Erik Framstad for gjennomlesning av rapporten.

Oslo

15.07.2009

Anders Often

Sammendrag

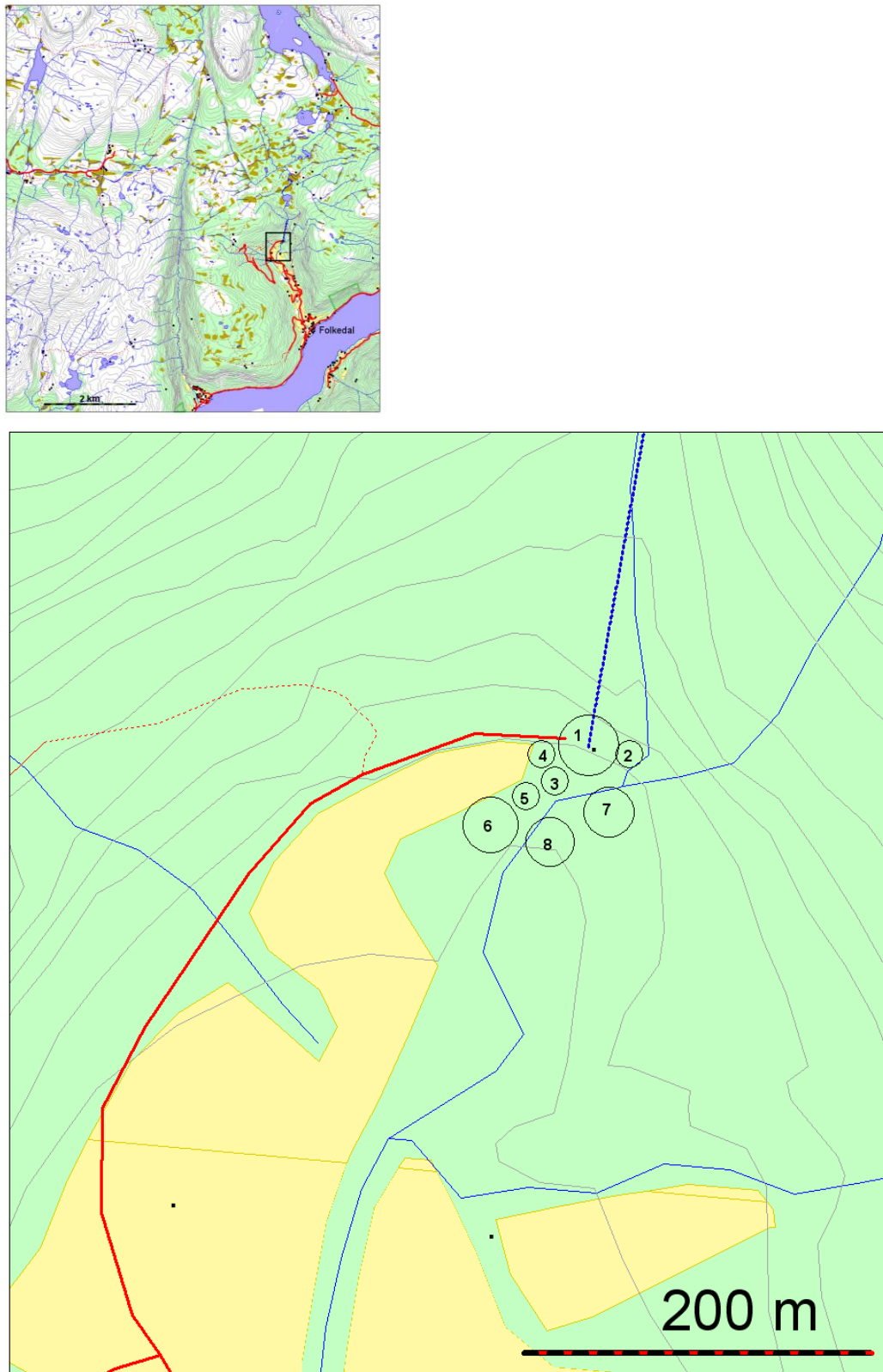
Floraen i området rundt prosjektert småkraftverk i Folkedal, Granvin kommune er undersøkt. På vestsiden av elva var skogen delvis hogd, og det var noe skrotemark. Det ble ikke funnet noen verdifulle arter eller vegetasjonstyper. Dette inkluderer den nye kraftverkstomta. På østsida av elva var det stedvis blokkmark med ganske fin alm-hasselskog med noen ganske gamle løvtrær. Området beites. Det ble ikke funnet noen rødlistede arter bortsett fra alm (NT – nær truet). Den mest interessante naturtypen var et fragment med beiteskog med mye hassel. Denne type kulturlandskap er dog regionalt vanlig. Det planlagte inngrepet synes ikke å komme i konflikt med betydelige naturverdier.

Innledning

Det er planlagt nytt småkraftverk i Folkedal. I den forbindelse er plantelivet kartlagt rundt og på det planlagte byggeområde kartlagt, det vil si på begge sider av elva rett ned for eksisterende kraftstasjon samt på den nåværende kraftverkstomta. Denne undersøkelsen er et supplement til konsekvensundersøkelsen utført av Erikstad et al. (2006).

Undersøkelse

Området (Figur 1) ble undersøkt av Anders Often den 07.07.2009. Navnsetting for karplanter følger Lid & Lid (2005). Eventuelle rødlistede arter er klassifisert i henhold til Kålås et al. (2006). Alle fotografier er tatt av Anders Often 07.07.2009.

Figur 1. Det undersøkte området. Øverst nøkkelkart, under detaljkart rundt kraftverket med de undersøkte punktene nummerert som etter beskrivelsen.

Beskrivelse

A. Vestsiden av elva

(1) Rundt eksisterende kraftstasjon (LN 7003,0994; figur 2 til vestre). Her er snuplass, rørgate, bygninger, og en del materialer og redskaper. Rundt kraftverkstomta var det frodig løvskog av ask, alm, gråor, selje og platanlønn. På østsiden ligger det opprinnelige fossefallet (nå nesten tørt). I sprekker og på små bergflater og i skrenten i det tidligere fossefallet vokste mye hengeving og smørbukk. Det var en del fjellmarikåpe, bergmjølke og småsmelle. Det vokste ingen kalkkrevende arter. Området har liten verdi for biologisk mangfold.

Følgende arter ble registrert rundt eksisterende kraftstasjon (LN 7003,0994; 103 m o.h.):

Alm	Fjellmarikåpe	Meldestokk
Amerikamjølke	Følblom	Mjødurt
Ask	Geitrams	Platanlønn
Beitesveve	Grasstjerneblom	Revebjelle
Bergmjølke	Groblad	Ryllik
Bleikstarr	Gråor	Ryps
Blåkløkke	Gullris	Rødkløver
Blåknapp	Harestarr	Rødsvingel
Blåkoll	Hassel	Rødt hønsegras
Blåtopp	Hegg	Røsslyng
Bringebær	Hengeaks	Selje
Brunrot	Hengeving	Seterrapp
Burot	Hvitkløver	Skjermesveve
Byhøymol	Hvitveis	Skogburkne
Dunbjørk	Jordbær	Skoggråurt
Engfiol	Kattefot	Sløke
Engfrytle	Kjempespringfrø	Smalkjempe
Englodnegras	Klengemaure	Smørbukk
Engsmelle	Krattmjølke	Småsmelle
Engsoleie	Krossved	Småsyre
Engsvingel	Kveke	Stankstorkenebb
Engsyre	Legeveronika	Storkvein
Engtimotei	Lintorskemunn	Stornesle
Firkantperikum	Løvetann	Tepperot
Fjellgulaks	Markrapp	Tunbalderbrå

Tunrapp
Tunsmåarve

Vanlig arve
Vassarve

Vendelrot

Figur 2. Kraftverkstomta, punkt 1 i beskrivelsen til vestre, og knausen rett ned for kraftverket, punkt 2 i beskrivelsen til høyre.

(2) Vest for elva er et lite tørrberg (5 x 5 m) (figur 2, til høyre). Dette er rett ut mot elva for eksisterende kraftstasjon (LN 70052,09924). Her var det bergflatevegetasjon med blant annet smørbukk, gjeldkarve, fjellmarikåpe og engfiol. Det var noen småvokste rosetter av tunsmåarve på berget. Det lille berget er for så vidt intakt som naturtype, men det vokste ingen sjeldne arter der. Det har i dag liten verdi for biologisk mangfold.

(3) Vest for elva, ned for eksisterende kraftstasjon og mellom tilførselsveg og elva (LN 69952,09902). Nærmest veien ligger et jorde. Det har ingen verdi i biologisk mangfoldsammenheng. Så var det en bratt skrent (LN 69956,09905) hvor feltet nærmest elva (ca 40 x 40 m) har vært et ca 40 år gammelt granplantefelt som nylig er avvirket. Det er i dag ugrasflora på denne hogstflata. Den har liten verdi for biologisk mangfold.

(4) Vest for elva, askelund rett vest for punkt (3) (LN 69910,09870). Her var det 15 ganske høye asketrær (figur 3, til venstre). Noen av disse har tidligere vært styvet. Hevd opphørte for mange år siden. Det var frodig feltsjikt av mjøddurt, skogburkne og skogstjerneblom. Nedenfor den lille askelunden og ned mot elva var skogen hogd, og det var bygd en vei fra Folkedal og bort til elva rett ned for eksisterende kraftstasjon. Langs veien var det skrotemark med blant annet amerikamjølke, platanlønn og kjempespringfrø. Asketrærne kan kanskje vurderes til å ha litt verdi for biologisk mangfold.

(5) Ned for asketrær, veifylling langs elva (NL 69965,09837). Her vokste mye mellomvalurt, store mengder forvokst trollurt (figur 3 til høyre) og noe kjempespringfrø. Dette området har ingen verdi for biologisk mangfold.

Figur 3. Vest for elva, liten askelund, beskrevet ovenfor som punkt (4) og trollurt nevnt under punkt (5).

(6) Vest for elva, nedenfor eksisterende kraftverk og ned mot elva der det er foreslått plassering av ny kraftstasjon (NL 69969,09829). Dette består av et nyhogd område samt litt kantvegetasjon mot åker, vei og

kraftverk (figur 4). Området har i dag ingen verdi for det biologiske mangfoldet. Følgende arter ble funnet:

Bladfaks	Hengeving	Skogburkne
Blåklokke	Hundegras	Skogstjerne
Bringebær	Høymol	Skogstorkenebb
Engkvein	Hårfrytle	Skogsvinerot
Engsoleie	Jordbær	Springfrø
Engsyre	Kjempespringfrø	Stankstorkenebb
Firkantperikum	Kratthumleblom	Stornesle
Gauksyre	Krattlodnegras	Strandrør
Geittelg	Krattmjølke	Sumphaukeskjegg
Glansmarikåpe	Krypsoleie	Sølvbunke
Gran	Lundrapp	Trollurt
Gråor	Løvetann	Tunrapp
Gullris	Platanlønn	Tveskjeggveronika
Hassel	Rogn	
Hegg	Sitkagran	

Figur 4. Vestsiden av elva rett ned for kraftverket, punkt (6) i beskrivelsen, der det er foreslått nytt kraftverk. Sett henholdsvis ovenfra (til venstre), og nedenfra (til høyre).

(7) Øst for elva på skrå ned for eksisterende kraftstasjon. Dette er ganske variert skog, fra ganske bratt, sørvest-vendt storblokkete mark til utflatende hagemark (figur 5 til venstre). Det er i dag blandet løvskog lite påvirket av inngrep. Det er trolig noe beite. Det har tidligere helt sikkert vært mye mer beite her. Området kan sies å ha litt lokal verdi for det biologiske mangfoldet. Det er det mest verdifulle området som ble funnet i denne kartleggingen.

Skogen er blanding av gråor, ask, dunbjørk og noe forvillet plantanlønn (det største treet var 15 m høyt og med stammediameter 25 cm). Det var stedvis ganske fin og variert løvskog med dominans av ask. Det var én stor almegadd med sisselrot og bringebær som flogplanter (LN 70034,09874). Det var frodig mosevegetasjon med dominans av kystbjørnemose, kransmose og liten tujamose der det var litt fuktig og dominans av etasjemose, flettemose og moldmose der det var litt tørrere. Det var noen tørrlagte små elveløp som rant over små sva.

Det er en kraftgate gjennom området. Under denne er trærne hogd og vegetasjonen delvis ryddet unna. Det var noe ganske storvokst hasselskog på grov blokkmark (LN 69996,09898).

Figur 5. Til vestre storblokkete mark øst for elva (punkt 7). Til høyre gammel, knudrete gråor med mye rikuler. Dette er også øst for elva (punkt 8).

(8) Øst for elva, nedenfor en liten foss (LN 69993,09859). Det er små øyer i elva. Det var steinete gråorskog med litt hassel. Noen av gråortrærne hadde mye rikuler (figur 5 til høyre). Feltsjiktet var dominert av sølvbunke. Dette området beites fortsatt, det samme gjelder tilgrensende bakke opp mot fjellfoten. Denne bakken har fortsatt preg av tradisjonell havnehage. Følgende karplanter ble registrert i gråorskogen:

Alm	Gullris	Revebjelle
Ask	Hassel	Seterfrytle
Bergkvein	Hegg	Seterstarr
Bergmjølke	Hengeving	Skogburkne
Bleikstarr	Hundekveke	Skogstjerneblom
Blåbær	Hvitveis	Skogstorkenebb
Blåknapp	Hårfrytle	Skogsvinerot
Bringebær	Jordbær	Sløke
Bråtestarr	Kjøttnype	Smyle
Dunbjørk	Kratthumleblom	Småmarimjelle
Engfiol	Krattlodnegras	Stankstorkenebb
Engfrytle	Krusetistel	Stjernestarr
Engkvein	Krypsoleie	Stor myrmaure
Engsyre	Kvassdå	Sølvbunke
Fjellgulaks	Legeveronika	Tepperot
Fugletelg	Lundrapp	Trollurt
Gauksyre	Mjødurt	Vendelrot
Gran	Myrfiol	
Gråor	Ormetelg	

Diskusjon

Innen det undersøkte området er det ganske frodig vegetasjon. Bortsett fra alm (vurdert som NT i siste rødliste; Kålås et al. 2006), ble det ikke funnet noen rødlistede arter.

Området er fra før sterkt påvirket av eksisterende anlegg, i.e. vei, fylling, lager, kraftstasjon, høgspengtgate, flomforbygning, og de

siste åra også hogst. Det er derfor få biologiske verdier intakt. Det mest interessante området er gammel hasselskog på blokkmark på østsiden av elva, ned for eksisterende stasjon. Her var det også noen ganske gamle, styvede individ av ask. Den planlagte kraftstasjonen berører imidlertid ikke dette området.

Det må påpekes at heller ikke dette området rommer store naturverdier, men hasselskogen, blokkmarka og de styvede asketrærne er et vakkert gammelt kulturlandskap, dog i gjengroing.

Innen det undersøkte området ble det funnet noen innførte problemarter, i første rekke platanlønn og kjempespringfrø. Disse to artene har lett for å slå seg opp i forbindelse med ulike typer inngrep. Man kunne søke å bøte på dette ved å holde det ryddig rundt anlegget, eventuelt i tillegg rydde vekk platanlønn og kjempespringfrø.

Litteratur

Erikstad, L., Halvorsen, G. & Jerpåsen, G. 2006. Folkedals- og Kvanndalselva, Granvin kommune. – Miljøkonsekvenser av nytt kraftverk i Folkedal. NINA Minirapport 141: 1-26.

Kålås, J.A., Viken, Å. & Bakken, T (red.). 2006. Norsk Rødliste 2006. Artdatabanken, Norge. 416 s.

Lid, J. & Lid, D.T. 2005. Norsk flora. 7 utgåve ved Reidar Elven (red.). Det Norske Samlaget, 1230 s.